

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 17C/43/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5116204728
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 01. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Majeriková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2017:5116204728.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred samosudkyňou JUDr. Annou Majerikovou v právnej veci žalobkyne: L. H., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XX, A., právne zastúpená Mgr. Michal Zeman, advokát so sídlom Medená 18, Bratislava, proti žalovanému: N. L., nar. X.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, A., právne zastúpený JUDr. Peter Vachan, advokát so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, o zaplatenie 2.500 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd žalobu o zaplatenie sumy 2.500 eur s príslušenstvom v celom rozsahu z a m i e t a.

Žalovaný má voči žalobkyni právo na náhradu trov konania v celom rozsahu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobou zo dňa 26.2.2016 sa žalobkyňa proti žalovanému domáhala vydania súdneho rozhodnutia, ktorým by bol žalovaný zaviazaný zaplatiť jej sumu 2.500 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05 % ročne z dlžnej sumy od 19.2.2016 do zaplatenia a nahradiť jej trovy konania.
2. Žalobu žalobkyňa odôvodnila skutkovo tak, že v marci 2013 Anna Juršová (stará mama žalobkyne) požičala žalobkyni a žalovanému sumu 5 tisíc eur a žalobkyňa so žalovaným sa dohodli, že uvedenú pôžičku vrátia p. Juršovej rovnakým dielom. V čase poskytnutia pôžičky žalobkyňa a žalovaný boli vo vzťahu, ktorý bol ukončený v máji 2015. Žalobkyňa svoju časť 2.500 eur vrátila ešte v r. 2015 a žalovaný na neho pripadajúcu časť 2.500 eur nevrátil a teda žalobkyňa koncom januára 2016 vrátila aj druhú časť pôžičky vo výške 2.500 eur, na vrátenie ktorej sa zaviazal žalovaný. Žalobkyňa vyzvala dňa 17.2.2016 žalovaného, aby jej z dôvodu plnenia pôžičky v plnej výške, t.j. spolu sumu 5 tisíc eur zaplatil časť 2.500 eur, ktorú mal zaplatiť on, avšak doposiaľ tak neurobil. Zároveň si uplatnila aj nárok na zaplatenie úroku z omeškania vo výške 5,05 % ročne zo sumy 2.500 eur od 19.2.2016 do zaplatenia.
3. Súd žalobe vyhovel v plnom rozsahu platobným rozkazom č.k. 17C/43/2016-13 zo dňa 13.5.2016. Žalovaný podal proti uvedenému platobnému rozkazu v zákonnej lehote odpor dňa 30.5.2016, čím došlo zo zákona k zrušeniu platobného rozkazu v celom rozsahu.
4. Žalovaný podaný odpor odôvodnil tým, že neuznával uplatnený nárok ani čo do dôvodu ani čo do výšky. Žalovaný namietal, že by mu v minulosti p. Anna Juršová poskytla akúkoľvek pôžičku, a teda existenciu záväzku medzi ním a p. Juršovou a rovnako tak popieral, že by poskytla žalovanému spolu so žalobkyňou solidárne akékoľvek finančné prostriedky.
5. Súd vec prejednal a vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi produkovanými stranami sporu, výsluchom strán sporu, svedka Anna Juršová a dospel k nasledovným skutkovým zisteniam.

6. Strany sporu zásadne zotrvali na svojej argumentácii v spore ako táto vyplýva z vyššie opísaných písomných podaní.

7. Žalobkyňa vo svojom vyjadrení udávala, že spolu so žalovaným si požičala od svojej starej matky sumu 5 tisíc eur s tým, že každý z nich mal vrátiť to, čo si požičal, teda svoju polovicu. Keďže žalovaný túto sumu nevrátil koncom januára 2016 zaplatila aj časť za žalovaného. Peniaze ona osobne prevzala v marci 2013 a spoločne sa dohodli, že tieto peniaze požičiava obidvom a každý z nich zaplatí 2.500 eur.

8. Žalovaný vo svojom vyjadrení udával, že on žiadne peniaze od p. Juršovej neprevzal, potvrdil, že kúpili auto, avšak bolo kúpené a vlastníkom bola žalobkyňa. Auto si kúpila za požičané peniaze od svojej starkej. Jemu žiadne finančné prostriedky neboli odovzdané a dohodu neuzavreli.

9. Svedok R. E. uviedla, že v mesiaci marec 2013 prišla za ňou vnučka, aby jej požičala peniaze a odovzdala ich osobne svojej vnučke - žalobkyni. Žalovaný osobne za ňou nebol a neskôr sa dozvedela, že za tieto finančné prostriedky kúpili auto a vtedy jej povedali, že spolu ju budú splácať. Odovzdávala finančné prostriedky priamo vnučke a nebol prítomný žalovaný, o pôžičku ju požiadala vnučka, ktorá aj dlh vyplatila.

10. Žalobkyňa poukazovala na SMS komunikáciu, ktorú písal žalovaný p. Juršovej 11.10.2015: „Ja Vám ich dám, ale nie naraz.“ Potom napísal, že nemá proste 2.500 a ona ho vyzývala 11.10.2015: „Je tomu dva roky a sedem mesiacov, čo som Vám požičala, už si ich mohol mať, ja tie peniaze potrebujem.“

11. Právny zástupca uvádzal, že z tejto komunikácie je zrejماً dohoda medzi žalobkyňou a žalovaným resp. že si požičali peniaze spolu a teda v zmysle § 534 Občianskeho zákonníka, kto sa s dlžníkom dohodne, že splní jeho záväzok, má voči jeho veriteľovi povinnosť poskytnúť plnenie.

12. Zmluva o pôžičke je neformálnou, ale reálnou zmluvou (kontraktom) a vznik pôžičky predpokladá nielen dohodu strán, ale aj odovzдание predmetu pôžičky dlžníkovi. Pre zmluvu o pôžičke je nevyhnutný konsenzus zmluvných strán a akonáhle je zmluva na základe návrhu a jeho prijatia uzavretá, vzniká medzi stranami záväzný právny vzťah, ktorého obsahom sú práva a povinnosti, avšak až skutočným odovzdaním veci dlžníkovi sa tento vzťah medzi nimi stáva právnym vzťahom z pôžičky.

13. Ustanovenie § 511 Občianskeho zákonníka upravuje pasívnu solidaritu (solidaritu dlžníkov). Je charakterizovaná viacerými subjektmi na dlžníckej strane a ich povinnosťou splniť dlh tomu istému veriteľovi spoločne a nerozdielne. Pasívna solidarita vzniká teda iba v prípade, keď sa v zákone, v dohode účastníkov, ustanovuje, alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že účastníci sú zaviazaní spoločne a nerozdielne.

14. Právne následky pasívnej solidarity spočívajú v tom, že veriteľ je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek dlžníka, t.j. od jedného, niekoľkých alebo od všetkých a dlžník je povinný poskytnúť celé plnenie. Z pasívnej solidarity vyplýva regresný vzťah t.j. vzťah medzi dlžníkom, ktorý splnil celý záväzok a ostatnými dlžníkmi.

15. V súdnom konaní o zaplatenie peňažného plnenia tak žalobkyňu zaťažovalo dôkazné bremeno nielen o tom, že plnenie veriteľovi poskytla, ale aj o tom, že toto plnenie veriteľovi bolo poskytnuté na základe zmluvy o pôžičke a dohode, že ide o záväzok solidárny so žalovaným. V danom prípade solidarita záväzku zo zmluvy o pôžičke voči žalovanému ako dlžníkovi nebola preukázaná, a teda nebola preukázaná jeho povinnosť splniť dlh tomu istému veriteľovi spoločne a nerozdielne. Podľa názoru súdu, ak však zmluvu o pôžičke uzavrela len žalobkyňa, spoločný záväzok strán sporu nevznikol a zviazaná na jej vrátenie bola len žalobkyňa, ktorá uzavrela zmluvu. Táto skutočnosť nepochybne vyplynula i z vyjadrení svedka, ktorý potvrdil odovzдание predmetu pôžičky výlučne žalobkyni ako dlžníkovi a odovzdaním predmetu pôžičky vznikol dlžníkovi záväzok vrátiť veriteľovi to, čo mu bolo požičané a tomu zodpovedajúce právo veriteľa požadovať vrátenie pôžičky. Teda ak žalobkyňa uspokojila pohľadávku veriteľa v celom rozsahu, plnila výlučne na svoj dlh a to titulom poskytnutej pôžičky zo strany veriteľa.

16. O pasívnu solidaritu nejde v prípade § 534 Občianskeho zákonníka (prevzatie splnenia), keď sa niekto iba dohodne s dlžníkom, že splní jeho záväzok jeho veriteľovi. V takom prípade síce zodpovedá dlžníkovi za to, ak dlh nesplní, ale veriteľovi z toho nevznikne priame právo. Dohoda medzi dlžníkom

a treťou osobou uzavretá podľa tohto ustanovenia nespôsobuje zmenu v subjektoch ani v obsahu pôvodného záväzku. Ten, kto sa dlžníkovi zaviazal splniť jeho záväzok voči veriteľovi, totiž nevstupuje do trvajúceho záväzkového právneho vzťahu medzi veriteľom a dlžníkom, a to ani namiesto dlžníka, ani popri ňom. Dohodou sa zakladá nový, samostatný záväzkový právny vzťah iba medzi dlžníkom a treťou osobou; preto pôvodný záväzok nemôže ovplyvniť. Ak ten, kto sa zaviazal dlžníkovi splniť za neho jeho záväzok tak neurobil, je za nesplnenie záväzku zodpovedný iba dlžníkovi; veriteľ takého právo nemá, pretože o dohode sa nemusí ani dozvedieť, keďže jeho súhlas na uzavretie dohody nevyžaduje.

17. Možno tiež konštatovať, že žalobkyňa v konaní neprodukovala žiaden dôkaz, ktorý by bol spôsobilý preukázať sporné skutkové tvrdenia o pasívnej solidarite spoločného záväzku a tiež dohodu, ktorou sa žalovaný zaviazal splniť jej záväzok voči veriteľovi.

18. Podľa § 216 ods. 1 a 2 CSP súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu. Súd môže prekročiť žalobný návrh a prisúdiť viac, než čoho sa strany domáhajú, iba vtedy, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu.

19. Súd konštatuje, že žalobkyňa si na základe rozhodujúcich skutočností v podanej žalobe voči žalovanému uplatnila nárok na peňažné plnenie vyplývajúci zo solidarity ich záväzku zo zmluvy o pôžičke, ktoré mal žalovaný podľa predmetnej zmluvy o pôžičke vrátiť.

20. Zo skutkového vymedzenia žalobného návrhu podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov na ich preukázanie a žalobný návrh. Súd nemôže priznať niečo iné než požadoval žalobca, teda, žalovanému nemôže uložiť inú ako žalobcom navrhovanú povinnosť alebo nemôže žalobcovi priznať síce požadované plnenie, avšak z iného skutkového základu ako bol žalobcom vymedzený. Súd tak nemá povinnosť (a opak by bol v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov v konaní) zo žalobcom predložených a označených dôkazov odvodzovať skutkové tvrdenia, ktoré neboli žalobcom produkované a na základe týchto žalobcovi priznať síce uplatnený nárok, avšak uplatnený na základe iného žalobcom tvrdeného skutkového stavu.

21. Žalobkyňu tak v konaní zaťažovalo dôkazné bremeno na preukázanie uzavretia ňou tvrdeného záväzkovo-právneho vzťahu upravujúcich solidaritu dlžníkov zo zmluvy o pôžičke, z ktorej boli strany sporu zaviazané tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne. Ani dohoda strán sporu medzi dlžníkom a žalovaným ako treťou osobou, ktorou sa mohol založiť nový samostatný záväzkový právny vzťah, ale iba medzi dlžníkom a treťou osobou, ktorý však pôvodný záväzok nemohol ovplyvniť nebola preukázaná. V danom prípade pasívna solidarita nevyplýva ani z povahy plnenia, keď pôvodný záväzok zo zmluvy o pôžičke bol v celom rozsahu splatený. Súd poznamenáva, že len prípade ak platbe dlhu za dlžníka predchádzala dohoda podľa § 534 Občianskeho zákonníka (v konaní však tvrdenia žalobkyne neboli preukázané) a dlžník svojmu veriteľovi plnil sám, zníži sa tým majetkový stav dlžníka v dôsledku porušenia záväzku zaviazaného a dlžníkovi vzniká nárok na náhradu škody voči zaviazanému podľa § 420 Občianskeho zákonníka.

22. Na základe vyššie uvedených skutkových zistení a úvah súd dospel k záveru, že žalobkyňa v konaní si skutkovo neuplatnila nárok na náhradu škody vyplývajúci zo zodpovednosti žalovaného za škodu ale nárok zodpovedajúci z právneho vzťahu a to zo zmluvy o pôžičke, a preto nemohol súd žalované plnenie priznať a žalobu v celom rozsahu zamietol.

23. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 262 ods. 1 CSP (o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí) v spojení s ustanovením § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. S poukazom na plný úspech žalovaného vo veci súd rozhodol tak, že žalovanému priznal proti žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu 100 %.

25. O samotnej výške tejto náhrady trov konania rozhodne súd podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde v Žiline.

Odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 1, 2 Civilného sporového poriadku).

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 Civilného sporového poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, ktoré vznikli štátu, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci (zákon č. 65/2001 Z.z. o správe a vymáhaní súdnych pohľadávok v znení neskorších predpisov).